

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಸುಂದರಕಾಂಡೇ

॥ ದ್ವಿತೀಯಃ ಸರ್ಗಃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕನ್

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

|| ದ್ವಿತೀಯಃ ಸರ್ಗಃ ||

ಲಂಕಾಪುರ್ಯಾ ವರ್ಣನಂ ತತ್ರ ಪ್ರವೇಶವಿಷಯೇ ಹನುಮತೋ ವಿಚಾರೋ
ಲಘುರೂಪಧರಸ್ಯ ತಸ್ಯ ಪುರ್ಯಾಂ ಪ್ರವೇಶಸ್ತದಾನೀಂ
ಚಂದ್ರೋದಯಶೋಭಾಯಾ ವರ್ಣನಂ

ಸ ಸಾಗರಮನಾಧೃಷ್ಯಮತಿಕ್ರಮ್ಯ ಮಹಾಬಲಃ |
ತ್ರಿಕೂಟಸ್ಯ ತಟೇ ಲಂಕಾಂ ಸ್ಥಿತಃ ಸ್ವಸ್ಥೋ ದದರ್ಶ ಹ || 5.2.1 ||

ತತಃ ಪಾದಪಮುಕ್ತೇನ ಪುಷ್ಪವರ್ಷೇಣ ವೀರ್ಯವಾನ್ |
ಅಭಿವೃಷ್ಟಸ್ತತಸ್ತತ್ರ ಬಭೌ ಪುಷ್ಪಮಯೋ ಹರಿಃ || 5.2.2 ||

ಯೋಜನಾನಾಂ ಶತಂ ಶ್ರೀಮಾಂಸ್ತೀರ್ತ್ವಾಪ್ಯುತ್ತಮವಿಕ್ರಮಃ |
ಅನಿಃಶ್ವಸನ್ ಕಪಿಸ್ತತ್ರ ನ ಗ್ಲಾನಿಮಧಿಗಚ್ಛತಿ || 5.2.3 ||

ಶತಾನ್ಯಹಂ ಯೋಜನಾನಾಂ ಕ್ರಮೇಯಂ ಸುಬಹೂನ್ಯಪಿ |
ಕಿಂ ಪುನಃ ಸಾಗರಸ್ಯಾಂತಂ ಸಂಖ್ಯಾತಂ ಶತಯೋಜನಂ || 5.2.4 ||

ಸ ತು ವೀರ್ಯವತಾಂ ಶ್ರೇಷ್ಠಃ ಪ್ಲವತಾಮಪಿ ಚೋತ್ತಮಃ |
ಜಗಾಮ ವೇಗವಾನ್ ಲಂಕಾಂ ಲಂಘಯಿತ್ವಾ ಮಹೋದಧಿಂ || 5.2.5 ||

ಶಾದ್ವಲಾನಿ ಚ ನೀಲಾನಿ ಗಂಧವಂತಿ ವನಾನಿ ಚ |
ಮಧುಮಂತಿ ಚ ಮಧ್ಯೇನ ಜಗಾಮ ನಗವಂತಿ ಚ || 5.2.6 ||

ಶೈಲಾಂಶ್ಚ ತರುಸಂಛನ್ನಾನ್ ವನರಾಜೀಶ್ಚ ಪುಷ್ಪಿತಾಃ |
ಅಭಿಚಕ್ರಾಮ ತೇಜಸ್ವೀ ಹನೂಮಾನ್ ಪ್ಲವಗರ್ಷಭಃ || 5.2.7 ||

ಸ ತಸ್ಮಿನ್ನಚಲೇ ತಿಷ್ಠನ್ ವನಾನ್ಯುಪವನಾನಿ ಚ |

ಸ ನಾಗಾಗ್ರೇ ಸ್ಥಿತಾಂ ಲಂಕಾಂ ದದರ್ಶ ಪವನಾತ್ಮಜಃ || 5.2.8 ||

ಸರಲಾನ್ ಕರ್ಣಿಕಾರಾಂಶ್ಚ ಖರ್ಜೂರಾಂಶ್ಚ ಸುಪುಷ್ಪಿತಾನ್ |
ಪ್ರಿಯಾಲಾನ್ ಮುಚುಲಿಂದಾಂಶ್ಚ ಕುಟಜಾನ್ ಕೇತಕಾನಪಿ || 5.2.9 ||

ಪ್ರಿಯಂಗೂನ್ ಗಂಧಪೂರ್ಣಾಂಶ್ಚ ನೀಪಾನ್ ಸಪ್ತಚ್ಛದಾಂಸ್ತಥಾ |
ಅಸನಾನ್ ಕೋವಿದಾರಾಂಶ್ಚ ಕರವೀರಾಂಶ್ಚ ಪುಷ್ಪಿತಾನ್ || 5.2.10 ||

ಪುಷ್ಪಭಾರನಿಬದ್ಧಾಂಶ್ಚ ತಥಾ ಮುಕುಲಿತಾನಪಿ |
ಪಾದಪಾನ್ ವಿಹಗಾಕೀರ್ಣಾನ್ ಪವನಾಧೂತಮಸ್ತಕಾನ್ || 5.2.11 ||

ಹಂಸಕಾರಂಡವಾಕೀರ್ಣಾ ವಾಪೀಃ ಪದ್ಮೋತ್ಪಲಾವೃತಾಃ |
ಆಕ್ರೀಡಾನ್ ವಿವಿಧಾನ್ ರಮ್ಯಾನ್ ವಿವಿಧಾಂಶ್ಚ ಜಲಾಶಯಾನ್ || 5.2.12 ||

ಸಂತತಾನ್ ವಿವಿದ್ಯೈರ್ವೃಕ್ಷೈಃ ಸರ್ವರ್ತುಫಲಪುಷ್ಪಿತೈಃ |
ಉದ್ಯಾನಾನಿ ಚ ರಮ್ಯಾಣಿ ದದರ್ಶ ಕಪಿಕುಂಜರಃ || 5.2.13 ||

ಸಮಾಸಾದ್ಯ ಚ ಲಕ್ಷ್ಮೀವಾನ್ ಲಂಕಾಂ ರಾವಣಪಾಲಿತಾಂ |
ಪರಿಖಾಭಿಃ ಸಪದ್ಮಾಭಿಃ ಸೋತ್ಪಲಾಭಿರಲಂಕೃತಾಂ || 5.2.14 ||

ಸೀತಾಪಹರಣಾತ್ ತೇನ ರಾವಣೇನ ಸುರಕ್ಷಿತಾಂ |
ಸಮಂತಾದ್ ವಿಚರದ್ಭಿಶ್ಚ ರಾಕ್ಷಸೈರುಗ್ರಧನ್ವಿಭಿಃ || 5.2.15 ||

ಕಾಂಚನೇನಾವೃತಾಂ ರಮ್ಯಾಂ ಪ್ರಾಕಾರೇಣ ಮಹಾಪುರೀಂ |
ಗೃಹೈಶ್ಚ ಗಿರಿಸಂಕಾಶೈಃ ಶಾರದಾಂಬುದಸನ್ನಿಭೈಃ || 5.2.16 ||

ಪಾಂಡರಾಭಿಃ ಪ್ರತೋಲೀಭಿರುಚ್ಚಾಭಿರಭಿಸಂವೃತಾಂ |
ಅಟ್ಟಾಲಕಶತಾಕೀರ್ಣಾಂ ಪತಾಕಾಧ್ವಜಶೋಭಿತಾಂ || 5.2.17 ||

ತೋರಣೈಃ ಕಾಂಚನೈರ್ದಿವ್ಯೈರ್ಲತಾಪಂಕ್ತಿವಿರಾಜಿತೈಃ |
ದದರ್ಶ ಹನುಮಾನ್ ಲಂಕಾಂ ದೇವೋ ದೇವಪುರೀಮಿವ || 5.2.18 ||

ಗಿರಿಮೂರ್ಧ್ನಿ ಸ್ಥಿತಾಂ ಲಂಕಾಂ ಪಾಂಡುರೈರ್ಭವನೈಃ ಶುಭೈಃ |
ದದರ್ಶ ಸ ಕಪಿಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುರೀಮಾಕಾಶಗಾಮಿವ || 5.2.19 ||

ಪಾಲಿತಾಂ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರೇಣ ನಿರ್ಮಿತಾಂ ವಿಶ್ವಕರ್ಮಣಾ |
ಪ್ಲವಮಾನಾಮಿವಾಕಾಶೇ ದದರ್ಶ ಹನುಮಾನ್ ಕಪಿಃ || 5.2.20 ||

ವಪ್ರಪ್ರಾಕಾರಜಘನಾಂ ವಿಪುಲಾಂಬುವನಾಂಬರಾಂ |
ಶತಘ್ನೀಶೂಲಕೇಶಾಂತಾಮಟ್ಟಾಲಕಾವತಂಸಕಾಂ || 5.2.21 ||

ಮನಸೇವ ಕೃತಾಂ ಲಂಕಾಂ ನಿರ್ಮಿತಾಂ ವಿಶ್ವಕರ್ಮಣಾ |
ದ್ವಾರಮುತ್ತರಮಾಸಾದ್ಯ ಚಿಂತಯಾಮಾಸ ವಾನರಃ || 5.2.22 ||

ಕೈಲಾಸನಿಲಯಪ್ರಖ್ಯಮಾಲಿಖಂತಮಿವಾಂಬರಂ |
ಧ್ರಿಯಮಾಣಮಿವಾಕಾಶಮುಚ್ಛ್ರಿ ತೈರ್ಭವನೋತ್ತಮೈಃ || 5.2.23 ||

ಸಂಪೂರ್ಣಾಂ ರಾಕ್ಷಸೈರ್ಘೋರೈರ್ನಾಗೈರ್ಭೋಗವತೀಮಿವ |
ಅಚಿಂತ್ಯಾಂ ಸುಕೃತಾಂ ಸ್ಪಷ್ಟಾಂ ಕುಬೇರಾಧ್ಯುಷಿತಾಂ ಪುರಾ || 5.2.24 ||

ದಂಷ್ಟಾಭಿರ್ಬಹುಭಿಃ ಶೂರೈಃ ಶೂಲಪಟ್ಟಿಶಪಾಣಿಭಿಃ |
ರಕ್ಷಿತಾಂ ರಾಕ್ಷಸೈರ್ಘೋರೈರ್ಗುಹಾಮಾಶೀವಿಷೈರಿವ || 5.2.25 ||

ತಸ್ಯಾಶ್ಚ ಮಹತೀಂ ಗುಪ್ತಿಂ ಸಾಗರಂ ಚ ನಿರೀಕ್ಷ್ಯ ಸಃ |
ರಾವಣಂ ಚ ರಿಪುಂ ಘೋರಂ ಚಿಂತಯಾಮಾಸ ವಾನರಃ || 5.2.26 ||

ಆಗತ್ಯಾಪೀಹ ಹರಯೋ ಭವಿಷ್ಯಂತಿ ನಿರರ್ಥಕಾಃ |
ನಹಿ ಯುದ್ಧೇನ ವೈ ಲಂಕಾ ಶಕ್ಯಾ ಜೇತುಂ ಸುರೈರಪಿ || 5.2.27 ||

ಇಮಾಂ ತ್ವವಿಷಮಾಂ ಲಂಕಾಂ ದುರ್ಗಾಂ ರಾವಣಪಾಲಿತಾಂ |
ಪ್ರಾಪ್ಯಾಪಿ ಸುಮಹಾಬಾಹುಃ ಕಿಂ ಕರಿಷ್ಯತಿ ರಾಘವಃ || 5.2.28 ||

ಅವಕಾಶೋ ನ ಸಾಮ್ನಸ್ತು ರಾಕ್ಷಸೇಷ್ಟಭಿಗಮ್ಯತೇ |
ನ ದಾನಸ್ಯ ನ ಭೇದಸ್ಯ ನೈವ ಯುದ್ಧಸ್ಯ ದೃಶ್ಯತೇ || 5.2.29 ||

ಚತುರ್ಣಾಮೇವ ಹಿ ಗತಿರ್ವಾನರಾಣಾಂ ತರಸ್ವಿನಾಂ |
ವಾಲಿಪುತ್ರಸ್ಯ ನೀಲಸ್ಯ ಮಮ ರಾಜ್ಞಶ್ಚ ಧೀಮತಃ || 5.2.30 ||

ಯಾವಜ್ಞಾನಾಮಿ ವೈದೇಹೀಂ ಯದಿ ಜೀವತಿ ವಾ ನ ವಾ |
ತತ್ರೈವ ಚಿಂತಯಿಷ್ಯಾಮಿ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತಾಂ ಜನಕಾತ್ಮಜಾಂ || 5.2.31 ||

ತತಃ ಸ ಚಿಂತಯಾಮಾಸ ಮುಹೂರ್ತಂ ಕಪಿಕುಂಜರಃ |
ಗಿರೇಃ ಶೃಂಗೇ ಸ್ಥಿತಸ್ತಸ್ಮಿನ್ ರಾಮಸ್ಯಾಭ್ಯುದಯಂ ತತಃ || 5.2.32 ||

ಅನೇನ ರೂಪೇಣ ಮಯಾ ನ ಶಕ್ಯಾ ರಕ್ಷಸಾಂ ಪುರೀ |
ಪ್ರವೇಷ್ಟುಂ ರಾಕ್ಷಸೈರ್ಗುಪ್ತಾ ಕ್ರೂರೈರ್ಬಲಸಮನ್ವಿತೈಃ || 5.2.33 ||

ಮಹೌಜಸೋ ಮಹಾವೀರ್ಯಾ ಬಲವಂತಶ್ಚ ರಾಕ್ಷಸಾಃ |
ವಂಚನೀಯಾ ಮಯಾ ಸರ್ವೇ ಜಾನಕೀಂ ಪರಿಮಾರ್ಗತಾ || 5.2.34 ||

ಲಕ್ಷ್ಯಾಲಕ್ಷ್ಯೇಣ ರೂಪೇಣ ರಾತ್ರೌ ಲಂಕಾಪುರೀ ಮಯಾ |
ಪ್ರಾಪ್ತಕಾಲಂ ಪ್ರವೇಷ್ಟುಂ ಮೇ ಕೃತ್ಯಂ ಸಾಧಯಿತುಂ ಮಹತ್ || 5.2.35 ||

ತಾಂ ಪುರೀಂ ತಾದೃಶೀಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ದುರಾಧರ್ಷಾಂ ಸುರಾಸುರೈಃ |
ಹನೂಮಾಂಶ್ಚಿಂತಯಾಮಾಸ ವಿನಿಃಶ್ವಸ್ಯ ಮುಹುರ್ಮುಹುಃ || 5.2.36 ||

ಕೇನೋಪಾಯೇನ ಪಶ್ಯೇಯಂ ಮೈಥಿಲೀಂ ಜನಕಾತ್ಮಜಾಂ |
ಅದೃಷ್ಟೋ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರೇಣ ರಾವಣೇನ ದುರಾತ್ಮನಾ || 5.2.37 ||

ನ ವಿನಶ್ಯೇತ್ ಕಥಂ ಕಾರ್ಯಂ ರಾಮಸ್ಯ ವಿದಿತಾತ್ಮನಃ |
ಏಕಾಮೇಕಸ್ತು ಪಶ್ಯೇಯಂ ರಹಿತೇ ಜನಕಾತ್ಮಜಾಂ || 5.2.38 ||

ಭೂತಾಶ್ಚಾರ್ಥಾ ವಿನಶ್ಯಂತಿ ದೇಶಕಾಲವಿರೋಧಿತಾಃ |
ವಿಕ್ಲವಂ ದೂತಮಾಸಾದ್ಯ ತಮಃ ಸೂರ್ಯೋದಯೇ ಯಥಾ || 5.2.39 ||

ಅರ್ಥಾನರ್ಥಾಂತರೇ ಬುದ್ಧಿರ್ನಿಶ್ಚಿತಾಪಿ ನ ಶೋಭತೇ |
ಘಾತಯಂತೀಹ ಕಾರ್ಯಾಣಿ ದೂತಾಃ ಪಂಡಿತಮಾನಿನಃ || 5.2.40 ||

ನ ವಿನಶ್ಯೇತ್ ಕಥಂ ಕಾರ್ಯಂ ವೈಕ್ಲವ್ಯಂ ನ ಕಥಂ ಭವೇತ್ |
ಲಂಘನಂ ಚ ಸಮುದ್ರಸ್ಯ ಕಥಂ ನು ನ ಭವೇದ್ ವೃಥಾ || 5.2.41 ||

ಮಯಿ ದೃಷ್ಟೇ ತು ರಕ್ಷೋಭೀ ರಾಮಸ್ಯ ವಿದಿತಾತ್ಮನಃ |
ಭವೇದ್ ವ್ಯರ್ಥಮಿದಂ ಕಾರ್ಯಂ ರಾವಣಾನರ್ಥಮಿಚ್ಛತಃ || 5.2.42 ||

ನಹಿ ಶಕ್ಯಂ ಕ್ವಚಿತ್ ಸ್ಥಾತುಮವಿಜ್ಞಾತೇನ ರಾಕ್ಷಸೈಃ |
ಅಪಿ ರಾಕ್ಷಸರೂಪೇಣ ಕಿಮುತಾನ್ಯೇನ ಕೇನಚಿತ್ || 5.2.43 ||

ವಾಯುರಪ್ಯತ್ರ ನಾಜ್ಞಾತಶ್ಚರೇದಿತಿ ಮತಿರ್ಮಮ |
ನಹ್ಯತ್ರಾವಿದಿತಂ ಕಿಂಚಿದ್ ರಕ್ಷಸಾಂ ಭೀಮಕರ್ಮಣಾಂ || 5.2.44 ||

ಇಹಾಹಂ ಯದಿ ತಿಷ್ಠಾಮಿ ಸ್ವೇನ ರೂಪೇಣ ಸಂವೃತಃ |
ವಿನಾಶಮುಪಯಾಸ್ಯಾಮಿ ಭರ್ತುರರ್ಥಶ್ಚ ಹಾಸ್ಯತಿ || 5.2.45 ||

ತದಹಂ ಸ್ವೇನ ರೂಪೇಣ ರಜನ್ಯಾಂ ಹ್ರಸ್ವತಾಂ ಗತಃ |
ಲಂಕಾಮಭಿಪತಿಷ್ಯಾಮಿ ರಾಘವಸ್ಯಾರ್ಥಸಿದ್ಧಯೇ || 5.2.46 ||

ರಾವಣಸ್ಯ ಪುರೀಂ ರಾತ್ರೌ ಪ್ರವಿಶ್ಯ ಸುದುರಾಸದಾಂ |
ಪ್ರವಿಶ್ಯ ಭವನಂ ಸರ್ವಂ ದ್ರಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಜನಕಾತ್ಮಜಾಂ || 5.2.47 ||

ಇತಿ ನಿಶ್ಚಿತ್ಯ ಹನುಮಾನ್ ಸೂರ್ಯಸ್ಯಾಸ್ತಮಯಂ ಕಪಿಃ |
ಆಚಕಾಂಕ್ಷೇ ತದಾ ವೀರೋ ವೈದೇಹ್ಯಾ ದರ್ಶನೋತ್ಸುಕಃ || 5.2.48 ||

ಸೂರ್ಯೇ ಚಾಸ್ತಂ ಗತೇ ರಾತ್ರೌ ದೇಹಂ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ಯ ಮಾರುತಿಃ |
ವೃಷದಂಶಕಮಾತ್ರೋಽಥ ಬಭೂವಾದ್ಭುತದರ್ಶನಃ || 5.2.49 ||

ಪ್ರದೋಷಕಾಲೇ ಹನುಮಾಂಸ್ತೂರ್ಣಮುತ್ಪತ್ಯ ವೀರ್ಯವಾನ್ |
ಪ್ರವಿವೇಶ ಪುರೀಂ ರಮ್ಯಾಂ ಪ್ರವಿಭಕ್ತಮಹಾಪಥಾಂ || 5.2.50 ||

ಪ್ರಾಸಾದಮಾಲಾವಿತತಾಂ ಸ್ತಂಭೈಃ ಕಾಂಚನಸನ್ನಿಭೈಃ |
ಶಾತಕುಂಭನಿಭೈರ್ಜಾಲೈರ್ಗಂಧರ್ವನಗರೋಪಮಾಂ || 5.2.51 ||

ಸಪ್ತಭೌಮಾಷ್ಟಭೌಮೈಶ್ಚ ಸ ದದರ್ಶ ಮಹಾಪುರೀಂ |
ತಲೈಃ ಸ್ಫಟಿಕಸಂಕೀರ್ಣೈಃ ಕಾರ್ತಸ್ವರವಿಭೂಷಿತೈಃ || 5.2.52 ||

ವೈದೂರ್ಯಮಣಿಚಿತ್ರೈಶ್ಚ ಮುಕ್ತಾಜಾಲವಿಭೂಷಿತೈಃ |
ತೈಸ್ತೈಃ ಶುಶುಭಿರೇ ತಾನಿ ಭವನಾನ್ಯತ್ರ ರಕ್ಷಸಾಂ || 5.2.53 ||

ಕಾಂಚನಾನಿ ವಿಚಿತ್ರಾಣಿ ತೋರಣಾನಿ ಚ ರಕ್ಷಸಾಂ |
ಲಂಕಾಮುದ್ಯೋತಯಾಮಾಸುಃ ಸರ್ವತಃ ಸಮಲಂಕೃತಾಂ || 5.2.54 ||

ಅಚಿಂತ್ಯಾಮದ್ಭೂತಾಕಾರಾಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಲಂಕಾಂ ಮಹಾಕಪಿಃ |
ಆಸೀದ್ ವಿಷಣ್ಣೋ ಹೃಷ್ಟಶ್ಚ ವೈದೇಹ್ಯಾ ದರ್ಶನೋತ್ಸುಕಃ || 5.2.55 ||

ಸ ಪಾಂಡುರಾವಿದ್ಧವಿಮಾನಮಾಲಿನೀಂ
ಮಹಾರ್ಹಜಾಂಬೂನದಜಾಲತೋರಣಾಂ |
ಯಶಸ್ವಿನೀಂ ರಾವಣಬಾಹುಪಾಲಿತಾಂ
ಕ್ಷಪಾಚರೈರ್ಭೀಮಬಲೈಃ ಸುಪಾಲಿತಾಂ || 5.2.56 ||

ಚಂದ್ರೋಽಪಿ ಸಾಚಿವ್ಯಮಿವಾಸ್ಯ ಕುರ್ವಂ -
ಸ್ತಾರಾಗಣೈರ್ಮಧ್ಯಗತೋ ವಿರಾಜನ್ |
ಜ್ಯೋತ್ಸ್ನಾವಿತಾನೇನ ವಿತತ್ಯ ಲೋಕಾ -
ನುತ್ತಿಷ್ಠತೇಽನೇಕಸಹಸ್ರರಶ್ಮಿಃ || 5.2.57 ||

ಶಂಖಪ್ರಭಂ ಕ್ಷೀರಮೃಣಾಲವರ್ಣಂ -
ಮುದ್ಗಚ್ಛಮಾನಂ ವ್ಯವಭಾಸಮಾನಂ |
ದದರ್ಶ ಚಂದ್ರಂ ಸ ಕಪಿಪ್ರವೀರಃ
ಪೋಪ್ಲೂಯಮಾನಂ ಸರಸೀವ ಹಂಸಂ || 5.2.58 ||

|| ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಸುಂದರಕಾಂಡೇ
ದ್ವಿತೀಯಃ ಸರ್ಗಃ ||